

"Synowie św. Augustyna znajdują się tu jak najśluszniej, ponieważ, jak wiemy, Ostia była i jest związana z życiem tego świętego Doktora Kościoła i jego matki św. Moniki".

2. POGRZEB O.ANDRZEJA BOBERA SJ

Dnia 18 marca 1986 r. odbył się w Krakowie pogrzeb śp. o. Andrzeja Bobera. Oprócz jezuitów z różnych domów obu Prowincji, wzięło w nim udział wielu księży diecezjalnych i zakonnych, przedstawiciele Wyższych Seminariów Duchownych, w których niegdyś uczył patrologii, dużo sióstr zakonnych z przełożoną Generalną SS.Służebniczek ze Starej Wsi i przełożoną Prowincjalną SS.Córek Bożej Miłości na czele, spora grupa wiernych oraz większość polskich patrologów i znawców antyku chrześcijańskiego przybyłych z różnych stron kraju. Katolicki Uniwersytet Lubelski, w tym Międzywydziałowy Zakład Badań nad Antykiem Chrześcijańskim im reprezentowali: dziekan Wydziału Teologicznego ks.prof.dr hab. Józef Homerski, kierownik Międzywydziałowego Zakładu Badań nad Antykiem Chrześcijańskim prof.dr hab. Barbara Filarska, kierownik katedry historii teologii ks.prof.dr hab. Henryk Wojtyśka, kierownik katedry patrologii na Instytucie Historii Kościoła ks.doc.dr hab. Franciszek Drązkowski, zastępca kierownika Międzywydziałowego Zakładu Badań nad Antykiem Chrześcijańskim i redaktor naczelny "Vox Patrum" ks.dr Stanisław Longosz, oraz były pracownik Zakładu Antyku Chrześcijańskiego i uczeń Zmarłego mgr Andrzej Malinowski.

Mszę św. pogrzebową nad trumną w Bazylice Najśw. Serca Jezusowego koncelebrowało 67 kapłanów pod przewodnictwem ks.bpa Juliana Groblickiego, homilię zaś wygłosił kolega Zmarłego ks. Jan Popiel SJ. Po Mszy św. żegnali Zmarłego i dziękowali: za pracę na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim - ks. dziekan prof.dr hab. Józef Homerski, za współpracę z Katedrą Patrologii ATK - ks.doc.dr hab. Emil Stanula, a za współpracę z redakcją "Vox Patrum" i wszelką pomoc dla Międzywydziałowego Zakładu Badań nad Antykiem Chrześcijańskim - ks.dr Stanisław Longosz, który powiedział:

Drogi, odchodzący od nas Księżo Profesorze!

Dnia 20 marca ubiegłego roku na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim wręczaliśmy Ci Księgę Pamiątkową, dedykowaną przez patrologów polskich w dowód uznania dla Twojej pracy naukowej i 35-letniej Twojej pracy dydaktycznej, a dziś, dokładnie rok później, stajemy nad Twoją trumną, by Cię odprowadzić na miejsce wiecznego spoczynku. Wówczas w radosnej atmosferze przypadł mi w udziale, jako jej redaktorowi, zaszczyt zaprezentowania Twojej sylwetki naukowej, a dzisiaj staję w żałobie, by Ci w obecności tych samych kolegów, współpracowników, wychowanków i przyjaciół podziękować i pożegnać Cię w imieniu Międzywydziałowego Zakładu Badań nad Antykiem Chrześcijańskim KUL, oraz w imieniu redakcji "Vox Patrum".

Miło, że byłeś jednym ze starszych patrologów, rozświetlonym przez swoją "Antologię patrystyczną", to jednak umiałeś być dobrym ojcem, bratem, kolegą, przyjacielem dla nas młodszych sięgających nieśmiało po tajniki wiedzy patrystycznej. Gdy tylko mogłeś, uczestniczyłeś czynnie we wszystkich inicjatywach i organizowaniu się życia patrystycznego w Polsce. Gdy w 1969 roku powstawał Międzywydziałowy Zakład Badań nad Antykiem Chrześcijańskim KUL, chętnie wspomagałeś radą, pomocą i książkami jego założycieli: śp. profesora Leokadię Małunowiczównę i ks.doc. Jana Szymusiaka, brałeś udział we wszystkich organizowanych przezeń sympozjach, wygłaszałeś na nich referaty i aż do śmierci byłeś członkiem utworzonej w 1972 roku Komisji Badań nad Antykiem Chrześcijańskim, działającej w ramach Towarzystwa Naukowego KUL. Gdy w 1977 roku za zachętą ówczesnego ks.kard. Karola Wojtyły kształtowała się Sekcja Patrystyczna przy Komisji Episkopatu d/s Nauki Katolickiej w Polsce, brałeś udział w szeregu wspólnych spotkań organizacyjnych, które ustalały jej profil, działalność i regulamin, a od roku 1983 pełniłeś funkcję jej wiceprezesa. Gdy w 1981 roku w ramach działalności Międzywydziałowego Zakładu Badań nad Antykiem Chrześcijańskim rozpoczęliśmy wydawanie pierwszego polskiego czasopisma patrystycznego "Vox Patrum", Ty kładłeś podwaliny pod jego schemat i charakter, proponowałeś niezbędne działy, a w trudnych jego chwilach służyłeś doświadczeniem i spokojną radą, należąc od początku do jego założycieli i redaktorów. Byłeś jednym z najsumienniejszych członków zespołu redakcyjnego, na którego pomoc zawsze można było liczyć, mimo nie najlepszego zdrowia przybywałeś na zebrania redakcji nawet specjalnie z Krakowa, żyjąc problemami naszego pisma. Za to wszystko, za każde dobre słowo, radę i pomoc, pragnę Ci dziś, gdy odchodzisz od nas, w imieniu całego centrum Badań nad Antykiem Chrześcijańskim przy Katolickim Uniwersytecie Lubelskim gorąco podziękować.

Interesowałeś się zawsze życiem i pracą naszego Zakładu. Gdy tylko czas ci pozwalał, przychodziłeś do nas, a my witaliśmy Cię z radością wiedząc, że wiele się możemy od Ciebie nauczyć. Celowałeś bowiem nie tylko rozległą erudycją patrystyczną, ale odznaczałeś się również szeroką i wszechstronną wiedzą humanistyczną, tak że nazywaliśmy Cię często encyklopedią chodzącą.

Nawet gdy już byłeś przykuty do łóża, chciałeś wiedzieć,

co nowego wychodzi, jakie planuje się publikacje i co się u nas w Lublinie dzieje. Informowałem Cię o tym regularnie telefonicznie. Skarzyłeś się, że masz jeszcze tak wiele do zrobienia, a sił Ci brakuje. Chciałeś bowiem ukończyć ostatnie wielkie dzieło swego życia, kilkutomową antologię patrystyczną pt. "Millenium", której jeden z tomów jest aktualnie w druku, a inne pozostają jeszcze w teczkach, ale czułeś, że siły Cię opuszczają. Najpierw się cieszyłeś, że możesz pracować kilka godzin dziennie, później się skarżyłeś, że tylko godzinę, nieco później, że już nawet książki nie możesz utrzymać, a w ostatni czwartek wieczorem mówiłeś z wysiłkiem do telefonu: "Jestem już bardzo słaby, ale jestem przygotowany na wszystko ... Już niedługo. Podziękuj ode mnie wszystkim za wszelkie okazywane mi wyrazy ludzkiej pamięci".

Nasz Drogi Profesorze, Kolego i Bracie! Odeszłeś od nas do Pana po nagrodę, i choć nie dokończyłeś swego zaplanowanego dzieła, dla polskiej patrystyki zrobiłeś bardzo wiele. Nie zdobyłeś wprawdzie w swoim życiu najwyższych laurów naukowych, bo nie zależało Ci na tym, ale sprawiłeś, że na Twojej antologii jak na elementarzu patrystycznym wychowało się kilka pokoleń młodzieży duchownej, że przez 37 lat siałeś niezłomowanie z katedr różnych instytucji naukowych ziarno wiedzy o Ojcach, że propagowałeś ich myśli w prawie 100 pozostawionych po sobie publikacjach patrystycznych. Wszystko to zaś sprawia, że zapisałeś się złotymi zgłoskami na kartach polskiej patrystyki.

Żegnamy Cię wszyscy z żalem. Brak nam będzie Ciebie na sympozjach, w dyskusjach i całym polskim życiu patrystycznym. Będziesz jednak żył długo w naszej pamięci. Ziarno zaś wiedzy o Ojcach, tyle lat przez Ciebie siane i pielęgnowane, nadal będzie wydawać obfity plon.

Po przewiezieniu trumny na Cmentarz Rakowicki kondukt poprowadzili przybyli: ks.kard. Franciszek Macharski, ks.bp Stanisław Smoleński oraz wspomniany wyżej ks.bp Julian Groblicki. Nad trumną przed wspólnym grobowcem jezuickim przemawiali: ks.dr Bogdan Częsz - prezes Sekcji Patrystycznej, ks.dr Franciszek Bracha w imieniu Instytutu Józefologicznego, ks.dr Zygmunt Perz SJ z ramienia Wydziału Teologicznego "Bobolanum" w Warszawie, ks.doc.dr hab. Franciszek Dręczkowski w imieniu Wyższego Seminarium Duchownego w Lublinie, ks.dr Ryszard Machnik - dyrektor Wydawnictwa Apostolstwa Modlitwy. W kondukcie pogrzebowym wzięli również udział przedstawiciele Polskiego Towarzystwa Teologicznego, Polskiego Towarzystwa Filologicznego, oraz Komisji Filologii Klasycznej Krakowskiego Oddziału PAN, do których Zmarły należał.

Tuż po pogrzebie w Domu XX. Jezuitów odbyło się zebranie poszerzonego zarządu Sekcji Patrystycznej /ks.dr B.Częsz, ks.doc. dr hab. E.Stanula, ks.doc.dr hab. F.Drażczkowski, prof. dr hab. B.Filarska, ks.doc. dr hab. M.Starowieyski, ks.dr S.Longosz/, na którym postanowiono zwrócić się do miejscowych jezuickich władz zakonnych z prośbą o należyte zabezpieczenie pozostawionej i niewykończonej jeszcze spuścizny patrystycznej Zmarłego. Proszono, by spuścizną tą, którą aktualnie opiekuje się ks.dr Józef Żuchowicz, dopracował i przygotował do wydania wracający z Rzymu po ukończeniu Instytutu Patrystycznego ks.dr Henryk Pietras, na co władze zakonne wyraziły zgodę. Postanowiono również, że na jesiennym rocznym spotkaniu Sekcji Patrystycznej /3-4 IX 1986/ we Włocławku odprawi się za Zmarłego uroczystą Mszę św. koncelebrowaną z homilią jego przyjaciela ks.doc.dra hab. Wojciecha Kani, podczas zaś obrad wygłosi się okolicznościową prelekcję pt. "Ojciec Andrzej Bober jako filolog i patrolog", której przygotowanie zlecono ks. Stanisławowi Longoszowi.

W 30 dniu od śmierci /17 IV 1986 r./ śp. Andrzeja Bobera Międzywydziałowy Zakład Badań nad Antykiem Chrześcijańskim i Katedra Patrologii KUL zorganizowały w kościele akademickim uroczystą żałobną Mszę św. koncelebrowaną, której przewodził ks.bp doc.dr hab. Jan Śrutwa, a homilię wygłosił ks.doc.dr hab. Henryk Wójtowicz. Wzięło w niej udział 27 kapłanów, w tym wszyscy członkowie redakcji "Vox Patrum", kilku profesorów z Instytutu Historii Kościoła /ks.prof dr hab. Bolesław Kumor, ks.prof.dr hab. Zygmunt Zieliński, ks.prof. dr hab. Marek Zahajkiewicz, ks.doc.dr hab. Franciszek Drażczkowski. ks.prof.dr hab. Celestyn Napiórkowski/, przedstawiciele domów jezuickich z Lublina i Krakowa /ks.doc.dr hab. Ludwik Grzebień/ oraz wielu znajomych, kolegów, przyjaciół i studentów^x.

3. XVI PATRYSTYCZNE DNI AUGUSTIAŃSKIE 1987

Tradycyjne XVI z kolei Dni Augustiańskie, organizowane przez Instytut Patrystyczny "Augustinianum" w Rzymie, odbędą się 7-9 maja

x Krótką charakterystykę o.A.Bobera, opis jego pogrzebu wraz z homilią pogrzebową oraz jego ostatnie wypowiedzi na łożu śmierci zob. "Nasze Sprawy" 1986, nr 4, 56-69.